

Landmand og folketingsmand

Hans Jørgen Jacob Stampe Sørensen (1893 – 1935)

I Den Gamle Kirkegårds vestligste del umiddelbart op mod kirkegårdens parkeringsplads ved kirkegårdens bygnin-
ger findes et af kirkegårdens mest markante gravsteder med en imponerende mindesten over **Hans Jørgen Jacob Stampe Sørensen**.

Familien

Hans Jacob Sørensen fødtes i 1893 i Vilslev ved Gredstedbro ind i en gammel præste-, bonde- og politikerslægt. Han var søn af Guttorm S. Sørensen, som var forpagter af jorden til Vilslev præstegård, hvor dennes far i 1874 var blevet sognepræst. Guttorm S. er født på Færøerne i 1860, hvor faderen dengang havde embede.

Men Guttorm Sørensen havde mange andre jern i ilden. I 1897 var han således bygmester på det nye Hotel Kikkenborg i Bramming, som han derefter selv drev som hotelvært. I 1902 købte han Tangegård øst for Ribe.

Hans Jacob foran Tangegård i 1910

Hermed flytter familien til Ribe, hvor Guttorm Sørensen ret hurtigt blev formand for Lustrup-Tved-Tange sogneråd og senere - efter den lille kommunes indlemmelsen i Ribe i 1913 – fortsatte som medlem af Ribe Byråd.

Guttorm Sørensen (1860-1923) var gift med Ingeborg Lambertsen (1865-1936) fra Vilslev. Ægteparret fik 9 børn, heriblandt Hans Jacob i 1893. Det var dog kun syv af børnene, der opnåede voksenalderen.

Uddannelse og politisk virke

Hans Jacob fik en praktisk landmandsuddannelse på Ribe Mælkeri- og Høj-skole i Ribe og senere på Dalum Landbrugsskole Odense. I 1919 blev han bestyrer af forældrenes gård. Hans Jacob S. var aktiv i partiet Venstre, hvor han i en periode var formand for Venstres Ungdom i Ribe Amt. Han blev ved valget den 26. april i 1920 opstillet til folketinget i Otterupkredsen på Fyn, hvor han trods 3.282 stemmer dog ikke valgtes. Der var dog allerede valg igen den 6. juli samme år på grund af den såkaldte "Påskeskrise" (Christian X havde imod demokratiets spilleregler afskediget regeringen Zahle grundet uenighed med denne om, hvorvidt Flensborg skulle søges indlemmet i Danmark trods det negative resultat af den nyligt afholdte folkeafstemning i Slesvig. Han havde derefter egenhændigt ud-nævnt en ny regering. Den sad dog kun i 3 dage, inden den måtte træde tilbage). Denne gang blev Hans Jacob S. valgt. I 1924 blev han genvalgt. Ved valget i 1926 skiftede han til Assens-kredsen uden at opnå valg. I 1929 opstillede han i Ribekredsen og opnåede atter valg. Det blev til genvalg i 1932, hvorefter han sad i Folketinget indtil

sin død i 1935. Han var især optaget af oplysningsarbejdet inden for de danske ungdomsforeninger, ligesom han gjorde en stor indsats for bevarelsen af Ribe Seminarium, hvis eksistens allerede dengang var truet.

Foruden sit politiske arbejde var han en ivrig og flittig deltager i arbejdet på "Tangegård". Efter faderens død i 1923 var han moderens bestyrer af gården. I 1934 fik han et alvorligt maveonde og kunne ikke passe sit arbejde i folketinget. Året efter forsøgte han at genoptage arbejdet, men fik et tilbagefald, som resulterede i indlæggelse på et hospital i København. Her døde han kort tid efter, kun 41 år gammel. Han blev under stor deltagelse fra hele landet begravet på Ribe Gl. Kirkegård, og venner satte en stor mindesten med et bronzerelief af ham på graven. I samme grav ligger forældrene og fire af hans voksne søskende også begravet. Kun broderen Olaf og søsteren Valborg mangler. Oluf var gårdejer i Darum og Valborg var gift med en smedemester i Esbjerg. De var i øvrigt de eneste af de syv voksne søskende, der opnåede at blive gift.

Ribe Byråd har hædret Hans Jacob S. ved at opkalde en vej i Tangekvarteret efter ham, *Hans Jacob Sørensens Vej*. I dag forkortet til *Hans Jacobs Vej*.

To relieffer

Relieffet på mindestenen er udført af vejen-kunstneren Niels Hansen-Jacobsen. Relieffet har en særlig historie. Det er nemlig ikke det oprindelige. På Vejen Kunstmuseums hjemmeside kan man læse:

"....Det særlige ved denne sten er, at Hansen-Jacobsens oprindelige portræt af Hans Jacob Sørensen er blevet fjernet og erstattet af et andet. Det kan formodes, at bestillerne af mindestenen alligevel ikke var helt tilfredse med resultatet. Men før det kom så vidt, nåede stenen at blive stillet op på sin plads på kirkegården, hvor Hansen Jacobsen fotograferede den.....".

Lidt historie om Tangegård

Tangegård ligger på en stor sandbanke umiddelbart øst for Ribe og det nuværende Tangekvarter. Gården kan føre sin historie tilbage til middelalderen. De nuværende bygninger er opført i 1800-tallet efter en brand i 1809. Gården er en fin repræsentant for tidens byggestil. Den står endnu velbevaret med stråtag, kviste og sprossede vin-

duer. I 1902 købte Guttorm Sørensen gården, efter at den forhenværende ejer måtte forlade den på grund af dårlig økonomi. I 1906 anføres dens samlede areal til 190 tønder land, hvoraf godt halvdelen var mose, eng, hede og overdrev (udyrket jord). Det meste af arealet lå syd for vejen. På grunden lå også en større sø, Tangesø, som nu næsten er tilgroet. Sammen med sønnen Hans Jacob dyrkede Guttorm S. jorden indtil sin død i 1923. Da Hans Jacob også måtte passe sit folketingsarbejde var meget af driften herefter overladt til moderen.

Gårdspladsen

Da Hans Jacob døde i 1935 blev hun alene om det. Hun døde imidlertid allerede året efter. Nu måtte to ugifte søstre, Dorthea og Gudrun, sammen med den ligeledes ugifte bror, Harald, overtage gården og driften. Ingen af dem havde dog særligt kendskab eller lyst til landbrugsdrift. Man drev derfor gården ved hjælp af en maskinstation. Gudrun virkede desuden som oldfrue på det daværende Hotel Munken ved Sct. Catharine Plads, og Harald var kirkesanger ved Sct. Catharine Kirke.

Men det gik dårligt med driften. Den skrantende økonomi blev klaret ved, at man af og til frasolgte et stykke jord, f.eks. det areal, hvor på hele Havdalkvarterets villaby senere er blevet opbygget.

Nogle år efter Dortheas død i 1969 flyttede Gudrun og Harald ind til Ribe. I 1978 solgte de ejendommen med et jordtilliggende på 50 hektar til Johannes Schützsack.

Tidl. ferielejligheder

I dag er jordtilliggendet på 10 hektar. Til at begynde med producerede han fedekvæg, der græssede i Tange Bakker. I dag er der ingen dyr på gården. Johannes Schützsack har pietetsfuldt og med stor respekt for gårdens gamle fine stil renoveret den både inde og ude, hvilket i 1990 tildelte ham "Bikubens Bevaringspris". Ved orkanen i 1999 blæste kostalden omkuld. Den blev dog genopbygget i sammen stil. I den gamle kostald blev der indrettet tre store velindrettede ferielejligheder. Disse er dog senere blevet til almindelige udlejningslejligheder.

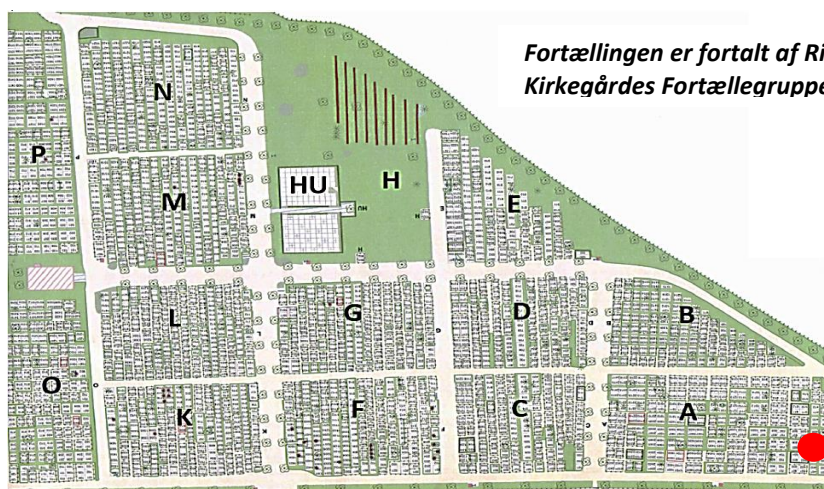

Den tidligere Hestestald i hjørnet mellem stuehuset og de nye lejligheder er indrettet som gildesal.

I skoven øst for gården er der opstået to mindre, idylliske søer på grund af sand- og grusudvinding.

Ejeren og hans hustru, Karen Schützsack, bor selv i Tangegårds stuehus.

● Her findes gravstedet

Fortællingen er fortalt af Ribe Kirkegårdes Fortællegruppe

Gravsgade

RIBE
KIRKEGÅRDE